ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಾನು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವೀಳೆದೆಲೆಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲ್ಪ ಕಾರಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—How can it be a short notice question ? It is not of an urgent nature. It has been disallowed.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—When it is agitating the minds of many it is urgent.

Mr. SPEAKER.—There may be agitation on any subject at any time ; how could that become a short notice question ?

LEGISLATIVE BUSINESS

The Mysore Inam Villages (Abolition of Inam Tenure) Bill, 1951.

Motion to consider (contd.)

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—Further discussion on the motion to consider the Mysore Inam Villages (Abolition of Inam Tenure) Bill, 1951, as reported by the Select Committee will be resumed.

*Janab **MAHMOOD SHARIFF** (Mysore *cum* Mandya *cum* Hassan—Muslim).—Mr. Speaker, Sir, the draft Bill proposing the abolition of inams and jahagirs, I am sure everybody will agree with me, is a very important legislative measure. It really constitutes a landmark in the history of our land and if this beneficent measure is placed on the statute book, it is not only going to further enhance the reputation of the Mysore State but will also secure the blessings of thousands of poor peasants living in the inam villages in the State. This goes to indicate that Mysore is trying to steal a march over other States in the matter of agrarian reforms. The proceedings in the previous legislatures of Mysore indicate that all people, whatever shades of opinion they belonged to, had thought that it was time for something substantial to be done in order to improve the lot of our peasants. Several questionnaires were issued, Committees were appointed in order to make a survey of the agrarian conditions prevailing in the State and to propose measures for the betterment and improvement of the lots of our peasants. Although there was difference of opinion regarding as to how, in what manner and at what stages these reforms should be implemented, there were no two opinions with regard to the matter that the lot or the condition of the peasants, which was not at all enviable, should have to be improved.

So far as the system obtaining in the State is concerned, it is old, it is outmoded and it does not deserve to continue as such. The impact of Western ideas, particularly ideas coming to us from Russia, gave incentive to our legislators and so this problem came to the fore with the result that every part of India took this matter seriously. So far as Mysore is concerned, as it formed a very important and progressive unit of the Indian Republic, it did not want to lag behind and now they have placed before us a Bill.

So far as Inams are concerned, I am sorry to say that conditions there are not satisfactory. It was expected that the Inamdars would have sympathy, vision and human touch in their relationship with their tenants and would improve their conditions. It was further expected that the Inamdars, who were the trustees charged with the solemn task of promoting the interest and the well-being of the peasants of their villages, would bring about the desired conditions. But, unfortunately, these ideas did not materialize with the result that the conditions prevailing in the inam villages are really deteriorating and the inam villages thus present a doleful picture. It was my privilege, when supervising the activities of the Medical Department as a Minister, to go into several of these inam villages and I have seen the conditions. They are doleful. What the Hon'ble Member Sri H. M. Channabasappa said

* Asterisks indicate that the speeches concerned have not been returned approved by the Hon'ble Member.

(JANAB MAHMOOD SHARIFF).

the other day, that the conditions of the people living in the inam villages are such which will excite sympathy from everybody is a fact. I went, as a matter of fact, to Gandanahalli. I have no time now to place before the House the picture of the doleful conditions prevailing in that village and so I will confine myself to saying that conditions there are very disgraceful. In order to eliminate such conditions, this Bill is placed before us. And everybody having some sympathy will, I think, not hesitate to extend his support to the principles which underlie this Bill.

This Bill wants to place the peasant on a higher pedestal; it wants to confer upon him a higher status; it wants to see that the characteristic relationship between the land-lord and the tenant is bettered. I do not think that there are any two opinions regarding the fact that so far as the persons living in these inams are concerned, their conditions will have to be improved. Therefore Sir, so far as the principles underlying are concerned, I am foremost in extending my support to the Bill.

There are two or three questions connected with this. What should happen to the religious and the private inams? That question has been seriously engaging the attention of many of our legislators It is argued that there must be uniformity in the application of the bill, that the provisions of this Bill must apply to all inams irrespective of the fact whether it is a private inam or a religious inam; that these are days in which we have to free ourselves from religious orthodoxies. It is said very vehemently, that Nawabs and Maharaja's who in the past wielded very great powers have now to face reverses. The Swamiji, the Guru who is in charge of the Sringeri Mutt who, as a matter of fact, is a religious person placed in that highest position, is after all a Sanyasi. Why should he have this temporal significance? Why should he be burdened with mundane affairs? Why should such a great religious person who has merely spiritual outlook before him, who has been called upon to discharge the religious duties of the Mutt, who is to provide spiritual nutriment, be burdened with these mundane matters? Why should property vest in him? Such are some of the objections raised. It is better for us, Sir, to pause awhile and analyse this problem not emotionally but coolly. I think it is Broom's Magazine which says, "Human things never prosper when divine things are neglected". The other day I read Broom's Magazine and again and again it is reiterated that human things never prosper when divine things are neglected. Too much materialism, as a matter of fact, has entered our brains. Nowadays on account of the impact most probably of Western science and learning, we are rather more and more prone to draw opinions and regard religion as a thing which should not be given particular attention. But I would request my colleagues that in this matter in general and also in the matter how best we have to dispose of the Sringeri Mutt question in particular, they must consider them cooly without giving room for any emotion. Let us consider all aspects of the question and come to some decision which would be fair. I was just now saying that we are people who are prone to think of matters very materialistically with the result that the old sanctity, the sacrosanctity which the priests, the religious people attracted once, unfortunately is given now a go-by. That Sir, is a very deplorable condition resulting in discontent, uneasiness and unrest which is not only characteristic of India in particular but also outside in general.

In the very first place, to call the Guru of Sringeri Mutt or any other religious institution placed in his capacity, as Inamdar or jagirdar is a misnomer. I would go to the length of saying that he should never have been called by that appellation. He cannot be a jagirdar. He cannot be called as an inamdar. Jagirs and inams granted to such religious institutions carry with them a certain amount of temporal significance. That has got a mundane connotation about that. Jagirs and inams were granted to persons who have done some very good service either to the State or to the king as the case may

be. And they are granted so that himself so long as he lives and after him his progeny may prosper well not being subjected to poverty. In this case, we are dealing with the Guru belonging to the Sringeri Mutt. He has not got any selfish ends. He has no burdens of family. He has not got any children or any kinsmen for whose benefit these inam lands should be possessed. He is so to speak the representative of a very good idea. He is so to speak Messenger of God. And so far as the property is concerned, it is property which enures to the benefit of the whole world; the yield from property is utilised not for his own sake but for the sake of people who go to worship in the temple day in and day out in order to receive spiritual guidance from this Guru. Therefore, from the very beginning, I have been feeling that calling this Guru with the terminology of inamdar or jagirdar, with due deference to the framers of this Bill, is not proper and I wish they had revised their idea and deleted this word. He is not the jagirdar, he is not the inamdar at all. So what I submit is that it is a misnomer to call him by that name. As I said Sir, he represents one idea. His services in the mutt are reserved in order to promote the spiritual benefit of the persons who go to that place.

And then so far as the history of this mutt is concerned, it is not necessary for me to dilate upon it because every one of you know how Sri Shankaracharya, that great reformer went and travelled all over India. He wanted to establish four mutts in different places to secure unity in the spiritual outlook of the people. This mutt that we are now discussing is the biggest. Even supposing you are going to divest the Guru of all the lands, I want to ask one question: what about the Papacy and the papal throne? I mean the Vatican? As a matter of fact, there are millions of catholics spreading themselves all over the world and all of them will rise.....

Sri B. HUTCHE GOWDA.—So you want another sovereign State within a State?

Janab MAHMOOD SHARIFF.—I am coming to that. What about Papacy? If anybody were to suggest that the vatican is to be divested of the lands which have been granted to him, I think all the Catholic Christian friends will certainly rise in revolt against and they will be justified in rising in revolt. This is there for centuries and persons who have got some religious reverence look to this mutt for guidance and so far as the authority and prestige are concerned, if they are to be maintained and sustained, they want that certain estates must be given to him to manage his affairs. So that let us not view these things from a narrow standpoint. The Christians, persons living in Europe who I think are certainly as wise as we are, who are people with scientific approach, who have a scientific outlook, inspite of that, if they require that the Pope should be left with his estates, it is all the greater reason why we should allow these estates to continue with the Guru. Therefore, it seems to me Sir, that it would be not very wise for us to bring about a change so far Sringeri Mutt is concerned. The one thing which I do not like is divesting him of his property. It is proposed that the lands belonging to the Guru or to the Mutt be divested and vested in the Government. The significance of that somehow, I cannot imagine. His importance is recognised; it has been acknowledged in various dynasties that ruled the kingdom of Mysore. What happened during the time of Tippu Sultan? Though he was a Muslim, he has given grants and he has granted inams to the mutt. Inams have been augmented in his time. They wanted to implore the blessings of the Guru and they wanted that the Guru should pray God for the prosperity of the State. So that, so many kingdoms have come and gone, but so far as the mutt is concerned, it stands as the standard-bearer, so to speak, of the spiritual eminence.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Do you say the same in respect of all the other inam lands?

Janab MAHMOOD SHARIFF.—Yes. The burden of my s ng is that. Therefore, I say that so far as the provisions

(JANAB MAHMOOD SHARIFF)

covering the mutt are concerned, somehow I feel that they are not very palatable to me at least. Recently, we have heard that so far as preserving Mahatma Gandhi's burial place is concerned, namely Rajghat, a Bill has been passed and I know it for certain that people are going to endow thousands and thousands of acres of land and estates so that the name of that great saint is perpetuated.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What about the cultivators of these lands?

Janab MAHMOOD SHARIFF.—I am coming to that. What about the Ajmer Durga? About two or three years ago it was found that certain measures were called for in order to ensure its proper management. It is the burial place of '*Kistig*'. Thousands of rupees worth estates are there and a Bill was passed in that behalf to see that the estates are properly managed. The Durga has not been divested of the property.

One question was asked, what about these tenants who are in charge of these lands? Should they not be provided, should they not be ameliorated, should not the condition of these people be bettered? As a matter of fact, I think the survey settlement itself was effected in the year 1899, and these people are all very happy. Why should you interfere now? A person connected with the Government is placed in charge of these estates. It is he who administers these estates. So, I do not know why there should be mortal hurry so far as this jagir is concerned. So also other Jahgirs why should they be divested and vested in Government? I do not see eye to eye with those gentlemen who plead for the cause of these raiyats, who are of the opinion that they must be placed on a higher pedestal. Perfectly all right. But what I say is, for God's sake, do not try to see that the inams given to these important religious institutions are divested. So far as the general principles of the Bill are concerned, they deserve very great support from every part of the House. But so far as this particular measure is concerned relating to Sringeri Mutt, let us not include this mutt along with the provisions of the Bill.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Do you include in it all religious institutions?

Janab MAHMOOD SHARIFF.—Far be it from my mind that it is to be confined only to Sringeri Mutt. I am pleading on behalf of all religious institutions. I want that all religious institutions should be exempted from the purview of the provisions of this Bill.

These institutions represent great ideas. These are some of the views which with your permission I wanted to place before this House, and I am sure all my friends here will take a sympathetic and a broad view and employ vision and see that this institution along with other institutions of religious nature are exempted from the operation of the provisions of this Bill.

Sri V. M. MASCARENHAS (Retroceded Area—General)—Ordinarily I should not have spoken on this Inam Bill, but a few comments of my friend Janab Mahmood Shariff have made me to rise to speak. His conception of Papacy unfortunately is wrong. He stated that the Pope has estates. I would like to correct that impression. The Pope has no estate—a very big difference from an estate. Being the religious head of 400 million Catholics, the Italian Government, Mussiloni's Government, made a 'concordat' with the Pope and said: "We shall divest you of all mundane authority over any State" and hence allotted certain portion of land in Rome where the Vatican has been existing for centuries and made him the supreme head and king of that little area. The analogy between the Sringeri mutt and the Papacy unfortunately, in my opinion, is not very sound. Secondly, there is no income accruing from that little area which the Vatican enjoys. The Vatican has been kept as a sacred place for two reasons—one, because it is the residence of the Pope, the head of the Catholic Church; secondly, it contains the Museum, Library and very many other treasures of Art and other very important precious relics of the Catholic Church. To

safeguard these, the Italian Government thought it best to divest that area of all other authority and hence made the Vatican as a State. That is the first point.

The second point is this. I do not agree with my friend Janab Mahmood Shariff when he says that the Sringeri Mutt should not come under Government control and that it should enjoy all the privileges that it is now enjoying. Normally perhaps we would have agreed, but considering that the benefits of the Sringeri Mutt go only to a particular group of people, that they are not universal, this cannot be conceded. What was good say hundred years ago, today in the 20th century, does not perhaps hold water. Social conditions in the country have changed. Our outlook on life itself has taken a new turn. It is these that must come into prominence when we view problems of this kind. He said that people had given up religious feelings. I do not think so. Religious feelings are there, but when large properties are vested in or given away to particular institutions, such institutions, I think, need a re-orientation in an age like this. So the members of the Select Committee who have made these recommendations have, I think, taken all this into consideration and I personally feel that I should wholeheartedly support what they have said.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜೋಯಿಸ್‌ರವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಜೋಡಿ ಮತ್ತು ಜಹಗೀರು, ಇನಾಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂಬತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಹೋಗಲಿ, ಈಗಲಾದರೂ ಇದು ಬಂದಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜೋಡಿ, ಜಹಗೀರಿ ಮತ್ತು ಇನಾಂದಾರರುಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಮತ್ತೂ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳಿ ಇತರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯವೇನಿದೆ, ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದು ದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯುಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಜೋಡಿ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಥಾ ಮಾರ್ಗಗಳ್ಯಾವವನ್ನೂ ಆ ಜೋಡಿ, ಇನಾಂ ಮತ್ತು ಜಹಗೀರುದಾರರು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಅನುಕೂಲ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು, ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಕಡಮೆ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಆದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಪಡಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನಗಾದರೂ, ಜನಾಬ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಷೆರಿಫ್‌ರವರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಆರಂಭಿಸುವುದು ಸರಿಯುಲ್ಲವೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಜೋಡಿ, ಜಹಗೀರುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತತ್ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ. ಅವುಗಳ ಮೂಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಹಿಸಿದನಂತರ ಅವುಗಳು ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ, ಯಾವುವು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಅವುಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆಕ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ ಹೊರತು ನಮ್ಮನೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಕಿರುಕುಳವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ನಾನೊಬ್ಬನಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇನಾಂಗಳು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೂ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿದ್ದಂಥವರಿಗೂ ಇನಾಂತಿಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಆ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದೆ ಮೇಲೂ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಇನಾಂತಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವಯೋ ಅಂಥಾ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂತೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡರಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಈಗ ನೇರವೇರುತ್ತಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಕ್. ಜೋಯಿಸ್‌ರವರು.)

ವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನಾವು ಈ ಇನಾಂತಿಗಳು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಿರುವಂತೆ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಹ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರೆ ಜಹಗೀರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಇನಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಇನಾಂತಿ ಈ ಶೃಂಗೇರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾವುದೋ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೋ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇನಾಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಗುಂಪು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ದೈವ ಭಕ್ತರಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಕೊಂಡು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಇನಾಂತಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಜಹಗೀರಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಅದರ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಈ ವಿಧವಾದ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರು ಈ ದಿವಸ ಜಹಗೀರಿಯೆಂದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು 1899ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆ ಜಹಗೀರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಯಳಂದೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಆ ಮಠದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲ ಆಸಕ್ತಿಯಿಟ್ಟು ಯಾರ್ಯಾರು ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಆ ಜನರು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿ ಅದು ಅವರ ಭಾವನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಜಹಗೀರಿಯೆಂದು ಮಾಡಿ ಈ ದಿವಸ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರುದಾರರು ಎಂದು ಕೇಳುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ಜಹಗೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಆರೀತಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದರ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಗೋಜಿಗೆ ಈಗ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಹೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರುವೇ ಶಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಇತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ ಮಾಡತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತರ ಜಹಗೀರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನಾಂತಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲರುವ ರೈತರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲರುವ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲರುವ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲರುವ ಹಾಗೇ ಇವೆ. 1899 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಯಿತೋ ಆಗಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಹಾಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಿರುಕುಳ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕಿರುಕುಳ ಕೂಡ ಆ ರೈತರು ಮತ್ತು ಶೃಂಗೇರಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಇನಾಂತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲ ತಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನೆಯ ಧಾಪ್ಪರಿನಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಅನ್ಯಯಿಸುವುದು ಇಂಥಾದ್ದು, ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಏನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 11ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶೃಂಗೇರಿ ಪೀಠ ಇದು. 600 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ವಿಜಯನಗರದ ಹಕ್ಕಬುಕ್ಕರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಇನಾಂತಿ ದೊರೆಯಿತು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಶಾರದಾ ಪೀಠವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಥವಾ ಗುರು ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು—ಈ ದಿವಸ ನೀವು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಿಡಬಹುದು—ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿಳಿದು ಒಂದೇನಮ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಒಂದು ಮಾನವಿದೆ, ಒಂದು ಮರ್ಯಾದೆಯಿದೆ, ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಮಹಾರಾಜರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಅರಮನೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನರ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣವು ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿದೆ. ಅಂಥವರು ನಿನ್ನೆ ಇಡೀ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಒಂದೇನಮನಾಗಿ ಒಂದು ಘನತೆಯನ್ನೂ, ಒಂದು ಗೌರವವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತ ಸಾಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇದೇನೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲರುವುದು ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಅನೇಕರು ಸಾರಿರುವ ಹಾಗೆ ಅದರ ತತ್ವ, ಅಲ್ಲ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—On a point of explanation, Sir. ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಕ್. ಜೋಯಿಸ್‌ರವರು.—ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹನೀಯರು ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನೊಂದು ಗೌರವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ, ಇದರ ಘನತೆ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮುಂತಾದ

ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಘನತೆ, ಗೌರವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಆಳಿ ಹೋದರು. ಹೊರದೇಶದ ಬಾಂಧವರೂ ಕೂಡ ಆಳಿದರು. ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲದೇ ಇರುವವರೂ ಕೂಡ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕಟ್ಟಿ ಆಳಿದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿವಸ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಹಗೀರಿಯನ್ನು, ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಂತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಡೈವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸ್ವೈನ್ಯವಾಗಲಿ ಅಥವ ಆಟಂಬಾಂಬಾಗಲಿ ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪೂಜೆಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಭಾರಗಳು ಬೇರೆಯಾದರೂ ಯಾರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲದ್ದರೂ ತಪಶ್ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಮಠದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. It is the spirit of non-violence that pervaded Sringeri that has been able to see that Sringeri is continuing in its old traditions still.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ಇರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು, 5ನೇ ಚಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನಾಂತಿ ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಸಾತ್ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಬದ್ದಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಗುರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಂಥವರು, ಅವರ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕವರು, ಅವರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಂಥಾ ಜನಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ, ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆ, ಭಕ್ತಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದು ಸಹಜವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು; ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಅರಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ; ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವಾದದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ; ನೋಡಿದವರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ; ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೇಮ, ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಇದ್ದಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಘನತೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಘನತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವನೆಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರಬೇಕು. ಆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಹಗೀರಿ ಇದ್ದರೆ State within the State ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾವರಿನ್‌ಪವರ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ: Sovereignty ಎಂಬುದು indivisable. ಅದು ಯಾವುದನ್ನು ಸ್ಪ್ಲೇಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವುದೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ Sovereignty ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ದತ್ತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅದು ಕೊಡತಕ್ಕವನಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. State within the State ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಮತದವರೇ ಆಗಲೀ, ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಮ್ಮವ ಹಾರಾಜರ ವಂಶಸ್ಥರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳಿಲ್ಲದೇ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ನನ್ನಂಥ ದಡ್ಡರು, ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಇರಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಆ ಗುರುಗಳ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀವಾರ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ spiritual level ಒಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಆಡಂಬರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ, ರಾಜಘಾಟಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು, ವಿಶ್ವಭಾರತಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಯಾವ ರೀತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ತರುವುದು ಇದರ ಘನತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕಿರುಕುಳ ಇಲ್ಲದಿರುವ ರೀತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಕ್. ಜೋಯಿಸ್‌ರವರು.)

ಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಉಳಿಯುವ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇರೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಆ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರ ಕಿರುಕುಳ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ, ಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತರುವಾಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಮತ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೆನ್ ಹ್ಯಾಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಮತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಮತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ It is a matter of conscience. ಓಟು ಇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಮರೆಯಬೇಕು. ಓಟು ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ, ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ social legislation ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಇದು ಮತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಕ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಮತಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಠವಾಗಲೀ, ಮಸೀದಿ ಆಗಲೀ ಅದರ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಗೆ ಕುಂದಕ ಬಂದು, ಜನಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಘನತೆ ಗೌರವ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡುವುದಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಲ್ಲ, ರಾಜನೀತಿ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಕೋಮಿನವರ ಮಠಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನೋವಾಗುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಕ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಯಾವುದಾದರೂ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. 'ರೇ' ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಜಪಾಬು ಹೇಳಿ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇರುವುದು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿಲ್ಲು, ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಧರ್ಮಾದಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶೃಂಗೇರಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದೊಂದು National ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ cultural centre ಆಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ : ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಠದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಬರಬಾರದು. ಏನಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳಾಗದಂತೆ ಶಾಸನಮಾಡುವುದು ರಾಜನೀತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಶಾಸನವನ್ನು ತನ್ನಿ ಎಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ಪೀಕರ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನೇಕರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸ್‌ರವರು ಭಾಷಣಮಾಡುವಾಗ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂದಂತೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಇನಾಂ ಮಸೂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದುವು. ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡೇ ಎರಡು ಕಾರಣ. ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು; ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು. ಜೋಡೀದಾರರುಗಳು ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ತರದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಷುರು ಮಾಡಿದ್ದರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಿಲ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಕ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—All right Sir, I will leave that point.

ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಜೋಡೀದಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೈಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಜೋಡೀದಾರರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಾರದು; ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಇನಾಂದಾರರಿಂದ ಕಿತ್ತು ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ, ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಅವರೇ (ಇನಾಂದಾರರೇ) ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನುಗಳಿಗಿರುವ ಬೆಲೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಆ ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ, ಎಕ್ಸೈಸು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಾದರಾಗಲೀ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ, ಶೃಂಗೇರಿ ಖಾಸ್ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಟ್ಟಿನ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಮಹನೀಯರು ಶೃಂಗೇರಿಯ ಆಡಳಿತ

ದಲ್ಲರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತೊಂದರೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೂ ಇದೆಯೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವರು ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆಯೆಂಬುದು ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ನಾನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ ರೈತ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶ್ರೀಂಗೇರಿಯ ರೈತರಿಗೂ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ, ಅವರಿಗೊಂದು ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಂತೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ—ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಳೆ ಹೋದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಮಿಷ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ, ಪಕ್ಕದ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ರಿಮಿಷ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಠದವರನ್ನು ರೈತರು ರಿಮಿಷ್ಷ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನೋ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ, ಅವರು ರಿಮಿಷ್ಷ ಕೊಡಬಹುದು, ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವೇ ಕಮ್ಮಿ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಠದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ಅಲ್ಲಿನ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೂ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಮಠದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮರಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಳಲೇಕಾಯಿ, ಸೀಗೆಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳೇನಿದೆ? ಮಿಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಅಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇನೇ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಯೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಅದು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವ ತೆರದಲ್ಲೂ ಅಡಚಣೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿತರಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಠಕ್ಕೆ, ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ದುಡ್ಡು; ಜಹಗೀರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈಗ ಜಹಗೀರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಾಗಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಬರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಆ ಜಹಗೀರ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಜಗಳ ಬಂದರೂ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ವಗೈರೆಯವರೇ, ಅಲ್ಲಿನ ಏಜೆಂಟರೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇಕೆ? ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೇ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರವರು, ಈ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವಂಥವು, ಅವರು ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗಿನ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭಂಗವನ್ನೂ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಶಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲರುವ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನುಗಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಆ ಜಹಗೀರಿಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಜೋಡಿದಾರರುಗಳಿಗೂ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೂ ತಿಕ್ಕಾಟ ಶುರು ಆಯಿತೋ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಶುರುವಾಯಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಪಕ್ಕದ ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕು ಒಂದು ಈ ಸರ್ವಮಾನ್ಯದ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಹಕ್ಕು ಬರದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳಪಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂದಕ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಮಠ ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ, ಹಿಂದೆ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಹನ್ನೊಂದು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದಕ್ಕೇನು ಜೋಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೋ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತೊ—ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ಜೋಡಿ, ಅಥವಾ ಜಹಗೀರೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಅವರಿಗೇ ಇರಬೇಕೊ? ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾನ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೇ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲೂ, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಯಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಶಿಷ್ಯರುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜೋಡಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿಷ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕುಗಳೆಯೋ ಆ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವರುಗಳಿಗೂ ಇರಲಿ, ಜೊತೆಗೆ ಮಠವು ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಯಾವ ತೆರದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡೋಣ. ಅವರ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರು ಆದಾಯ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡೋಣ; ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಅದು ಜೀವಿಸಲಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ferry, ಅರಣ್ಯ, ಖನಿಜ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು)

ಅಸಂಬದ್ಧ ವಿಚಾರವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೆ ಇರುವ ನದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗ ಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದರೇನು ಗತಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಹಗೀರಿಯ ವೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಅವರಿಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಈ ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯರಾದವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಹುಚ್ಚರು ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಡಿರೆಂದು ಹುಚ್ಚರಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಶಂಕೆ ಏಕೆ? ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಡ್ಡಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಯಾದೆ ಇದೆ. ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಾರರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತೋರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹಾಕಬಹುದೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಶೃಂಗೇರಿ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿದ್ದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ. ಹಿಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ನಾವೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೇ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ತಂದು ಮಾಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಇನಾಮ್ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಮಸೂದೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗೇ ಬೇರೊಂದು ಮಸೂದೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬಹುದು, ಅಥವಾ ನಾವು ಈಗ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು? ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ಅದರ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವೇನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಮೇಲೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಅಖಿಲ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೂ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ, ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಲು ಮರೆತು ಹೋಗಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾಸ್ಕರೆನ್ಹಾಸ್‌ರವರು ಶೃಂಗೇರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ communityಗೆ ಸೇರಿದುದು, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ .....

Sri V. M. MASCARENHAS.—It is not right, Sir. He has made a mistake. He must quote me correctly even when he wants to quote me. Will he give me the English equivalent of the expression "ಸಣ್ಣ community"?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—If I am wrong, I stand corrected. 'One section of the people'. ಸಣ್ಣ ಜನಾಂಗ, ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ I am quoting from the book 'Discovery of India' written by Pandit Jawaharlal Nehru.....

"On the foundation of the early Vedanta, Shankara (or Shankaracharya) built a system which is called the Advaita Vedanta or non-dualist Vedanta. It is this philosophy which represents the dominant philosophic outlook of Hinduism today."

"He held that any persons belonging to any caste could attain the highest knowledge."

Further,

"There is also a continual insistence on self-sacrifice and detachment."

"And yet Shankara was a man of amazing energy and vast activity. He was no escapist, retiring into his shell or into a corner of the forest seeking his own individual perfection and oblivious of what happened to others. Born in Malabar in the far south of India, he travelled incessantly all over India, meeting innumerable people, arguing, debating, reasoning, convincing, and filling them with a part of his own passion and tremendous vitality. * * He strove hard to synthesize the diverse currents that were troubling the mind of India of his day to build a unity of outlook out of that diversity."

"* * * All this was so then and Shankara was doubtless fully aware of it. It would seem that Shankara wanted to add to this sense of national unity and common consciousness."

Apart from this Sir, so far as the report of the Select Committee that is before us is concerned, I have to

remark, and remark pathetically, that this Bill is full of inconsistencies, and full of half-baked ideas. They are not bold in bringing forward this Bill. If it is their idea that abolition of inams must take place, it must be done straightaway. This is a measure which aims at improving the position of the cultivator and the tiller of the soil, and such a measure should have come before this House not now, but four years ago, if they wanted to do it. There was disturbance and interruption. I am going to prove it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಹಾಗಲ್ಲ, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—It is not so easy as the Hon'ble Member imagines.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಇದೇನೂ ಹೊಸ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇನಾಂ ರದ್ದಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನಾಮ್‌ಗಳು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಬೀಹಾರ್, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಬಂಗಾಳಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದು ಈ ವಿಷಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ.

Sri S. RANGA RAO.—You cease to be a socialist so far as Sringeri Jagir is concerned?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—No, listen to me till the end. Why are you so impatient?

ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮಸೂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಸಮಿತಿ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ.....

(ಸಭೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗದ್ದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೇನು ಅಥವಾ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ತಾನೆ ಏನು?

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—With the permission of the Chair, I would like to point out this. He is misquoting and he is misleading the House. ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ 3-4 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತೆಂದು ಒಂದುಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ 2-3 ತಿಂಗಳಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು 1948ನೇ ಇಸ್ವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 13ರಲ್ಲಿ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೆನೆಕಸಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಗುರ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೀಗೆ misquote ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಇರಬಹುದು. ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತಾವು 1948ರಲ್ಲೇ ರಚಿಸಿರಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ವರದಿ ಅವರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದು, ಇದು ಅಚ್ಚಾಗಿರುವುದು 1950ರಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇದು ಏನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—I am not inconsistent like the Hon'ble friends on this side. Because there are so many matters in this Bill, I have to remark like that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳು ಯಾವವು? ತಿಳಿಸಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ವಾದಿಸಬಾರದು.

Sri G. A. ACHARYA.—Let him discuss the delay. But let him restrict himself to the Select Committee Report.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಡಕು ಬಂದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಲ್ಲಿ, 2 ವರ್ಷ, 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಧಾನಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಅನೇಕವಿರತ್ತವೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇವರು 4 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ತರದೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—1948ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಇವರು ಹೂಡಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಇವರು ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ consistent ಆಗಿರಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ value ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಒಂದು. ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಒಂದು. ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯ ತೋರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಇದಾಲ್ಲರುತ್ತವೆ. Ten times

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.)

the assessment ಎಂದು ಕೆಲವುಕಡೆ ಇದೆ. Ten times the produce ಎಂದು ಕೆಲವುಕಡೆ ಹೇಳಿದೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—Which clause?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I will read it. I am going through the Report of the Select Committee. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಯಿತೆಂದರೆ, ಸಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸದೆ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರದೆ, ಕೇವಲ 12 ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವರ ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

This is from the minute of dissent of Sri A. G. Ramachandra Rao:

"There is already discernible on the horizon a definite swing from ultra-materialistic view to the spiritual springs of new life, and during this transition, greater watchfulness is necessary on our part.

"Indeed, the issue of confining the present legislation to secular Inams was discussed, at one time, by the Committee rather inconclusively, and I appeal to the Chairman and other members of the Committee as well as the Governmet to further consider the matter and come to an early and proper decision.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The trend of his argument is that because dissenting notes have been given, they must not have sat at all. I want to know whether that is a fact.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—He must know his limitations. The language is clear. Why is it stated here:

".....I appeal to the Chairman and other members of the Committee as well as the Government....."

Why all that? Why should he write like that?

ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಥಾ ಮಸೂದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಲೇಸಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ದೀಪ ಇಟ್ಟಂತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲಾ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತೆ.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—You have never read the report at all. What is it that you are talking about?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I have studied the whole Bill. I have sent in amendments to several clauses of the Bill.

(Interruption.)

I will come to all those points.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Why do you proceed further without pointing out?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದು? ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವೇನು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾನು ಇದರ ವಿಚಾರ ಪ್ರಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಆರನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಿಸ್ಟಂಗೆ ಬಹಳ ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ. ಒಂದುಕಡೆ 10 times the yield ಎಂದೂ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ 10 times the land revenue ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜೋಡಿದಾರರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗಾಗಲೀ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ತಾವು ಯಾವ ಕ್ಲಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—I am referring to the report of the Select Committee. ಈ ಡಿಸೆಂಟಿಗ್ ನೋಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆರೀತಿ ನೋಟನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಬರೆದರೋ ಅದು ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗದು.

Clause 18:

".....assessment on all lands including lands in the *khas* possession of the inamdar."

"The basic annual sum of an inam village shall be the aggregate of the sums specified below, less the deduction specified in section 19....."

I do not want to go clause by clause.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ತಾವು ಖಾಸ್ ಜಮೀನು ಇರಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೇನು?

Sri M. GOVINDA REDDY.—ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಾದದಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಖಾಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ವಿಷಯ ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—My point is this. Assessmentನ 10-15 ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Page 32:

"Compensation in respect of cultivable lands which vest in the Government, equal to

fifteen times the annual land revenue assessment payable in respect of such lands.

It is Clause 20.

"An amount equal to ten times the average net annual income derived by the inamdar from such lands during the period of six years prior to the first day of July, 1918, in respect of which a quasi-permanent tenant is registered as an occupant."

Sir H. K. VEERANNA GOWDA.—What about *khas* lands?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—It further says:—

"Compensation in respect of cultivable lands which vest in the Government, equal to fifteen times the annual land revenue assessment payable in respect of such lands."

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What has that to do with *khas* land?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.— ಹೀಗೆ ಇನಾಂ landsನ್ನು ಅದರ ಕಂದಾಯದ 10-15ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು, is not fair.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅದು fair ಆಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ಜೋಡೀದಾರರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಜೋಡೀದಾರರು ಈ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಜೀವ ಹಿಂಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಜೋಡೀದಾರರಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈತರಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಸೂದೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿದೆ. ಅದು ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಶೃಂಗೇರಿ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರ್ರೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಮಸೂದೆ ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—It does not arise.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—No. It arises like this. There is no meaning in our including a portion and leaving the rest. The previous Government had given certain rights to the Mutt. As a member of the Socialist Party I have to make this statement that we believe in cultural institutions and it is the duty of the Socialist Government when it comes, to preserve this Institution. I for one believe that not only facilities must be given to the Mutt, but also it is our duty to see that it is properly kept up. If today the Sringeri Mutt has not done its duties properly and come up to our expectations, we should not keep quiet. In Shankarpuram there is a vast area and they have a plot of land all round it. They have also deposited Rs. 4 lakhs. Certain lay-out is also formed. They are agitating for construction. But they have not been granted licence.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—By whom?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—By the Government.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—The Government have nothing to do with it. It is the concern of the Corporation.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I once again bring to the notice of the Hon'ble Minister for Revenue that they have deposited Rs. 4 lakhs already and the land is lying waste. If you want to see that these Mutts do really good work, it is the duty of the Government to give them all facilities. It is immaterial as to where they are located.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I think the Hon'ble Member must read the Corporation Act.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I have read it already. It is not necessary to read it again. My point is this. On page 6 they say:

"We have after careful consideration come to the conclusion that the principles underlying this Bill would be served if the relationship of superior and inferior holders is terminated in regard to all the tenants who hold lands in the Sringeri Mutt."

Here I fully agree with the Chairman and members of the Committee. It is the duty of everyone including the Socialist party to see that inferior holders are always protected. We do not want any type of middleman and superior holder between the Government and the inferior holders. There is no difference at all regarding that. If we had only acted according to your own version, you would not have the Sringeri today. What I ask

(SRI K. R. SREEKANTESWAR.)

is, why do you want to show any concession? Take away that concession. You say that "after careful consideration you came to the conclusion." Here, I submit, the fundamental principle is very nicely enunciated. There is no dispute about it. On the whole I agree. There is no difficulty at all. It is further stated on the same page 6, further down, like this:

"We also feel that the tenants of Sringeri Mutt as in the case of tenants of other inamdars holding inam villages should be registered as occupants of lands held by them. This would ensure that so far as tenants are concerned the Sringeri Mutt whou'd not be treated differently from other inamdars. In regard however to other rights and privileges enjoyed by the Sringeri Mutt for over a number of centuries we feel that an exception is called for and that all these rights and privileges should be continued to the Mutt."

They say "excepting inferior and superior holders", for example, minerals, etc., and all the other things enjoyed by the Mutt would be retained. Then they go on to say:

"We accordingly recommend that in clsuse 53 (original clause 39), the words 'Sringeri Jahagir or" occurring in sub-clause (i) may be deleted. And that after Chapter IV a new Chapter numbered as Chapter V may be inserted as follows, and the existing Chapter V and the clauses therein suitably re-numbered."

Just in the previous page they say,

"We have come to the conclusion that in view of the long unbroken tradition of this Mutt, we should effect minimum changes in the administration of the Jahagir of this Mutt."

But in the very next page, that is page 6, they say:

"Government may by Notification declare that all the Inam villages vesting in the Guru of the Sringeri Mutt for the time being have passed to and become vested in the State."

They take away the entire property. Then again section 36 reads also similarly:

"36(1) the Government may by notification declare that all the inam villages vesting in the Guru of the Sringeri Mutt for the time being have passed to and become vested in the State.'

"(2) The notification under sub-section (i) shall be published in the *Mysore Gazette*, in English and Kannada and such publication shall be conclusive proof of the due publication thereof."

I shall now take up Section 41. They say:

"41 (1) The inamdar shall be registered as occupant of all cultivable uncultivated lands whether assessed or not situated within the Sringeri Jahagir; and all cultivable uncultivated lands whether assessed or not situated in any inam village outside the Sringeri Jahagir shall vest absolutely in the State free from all encumbrances."

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು :—೫6ನೆಯ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಓದಿದಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು :—ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 28 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಏಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

Why do you want to leave the Sringeri Jahagir of 44 square miles? Why do you want to leave that portion? Take away that also. The remaining villages are enjoyed by the Mutt from the days of Tippoo Sultan, Mummadi Krishnaraja Wadiyar, and the present Highness. You want to take away these villages. You as well take away the Jahagir also. Why do you leave it alone? I cannot understand this at all. If you want to take it, take it away completely. Why do you want to do this in this partial manner? That is my complaint.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is it your opinion that all these villages round about must also go?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—You will know my opinion at the end. In sub-clause (2) of section 41, it is stated.—

"The inamdar shall be registered as the occupant of all waste lands situated within the Sringeri Jahagir; and all waste lands situated in any Inam Village outside the Sringeri Jahagir shall vest absolutely in the State free from all encumbrances."

My point is this. The whole Sringeri Jahagir is about nearly 44 square miles It consists of 27,000 acres of land. . . . out of which 5,000 acres of land is cultivated and hardly about 200 acres is not cultivated. The remaining acres are cultivated. From time immemorial lot of concession has been shown to Sringeri Mutt because it is a national institution and a centre of Adwaita philosophy and I go to the

extent of saying that the Adwaita principle enunciated there is a subject matter of international importance and not confined to Mysore or India alone. Out of 27,000 acres of land in Sringeri Taluk only 5,000 acres are under cultivation. In one sense you say that Sringeri is exempted and in another sense you say that all cultivable uncultivated lands should be taken away. Straightaway say that "we are going to abolish Sringeri Jahagir." Why do you want a piece-meal legislation to be passed by us? What is going to happen is, as the Hon'ble Speaker has pleased to refer to a Bill which was been sent back for reconsideration under Article 201, this may also be sent back. You are doing an injustice for which I cannot be a party. Let us make a separate set up of rules for Sringeri. From 1897 there is a separate set of laws for Sringeri and in those Acts Sringeri is considered to be Government. Take a bold step instead of having these half baked ideas. In sub-clause (5) of clause 41 it is stated:

"All rights in or relating to fisheries or ferries granted to, conferred upon or enjoyed by the inamdar within the Sringeri Jahagir are here by continued....."

In one sense you say those rights are there and in another sense you say they are taken away; similarly with regard to forest and mineral wealth. Mineral wealth is a subject matter for the Centre. When we bring in such legislative measures we must be bold. Let us be subjected to the criticism of the entire India. If not, do not bring in such measures. I reserve my several other remarks when we take up amendments.

Lastly, what I want to submit is this. The title of the Bill is "The Mysore Inam Villages (Abolition of Inam Tenure) Bill. Suppose I have 200 or 400 acres of Inam land in a Government village; will this Bill apply to my lands also? The members of the Select Committee have not considered this aspect.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member think that they have not considered it?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—They have not. There is no reference to that here. I have consulted many lawyers and I am informed likewise.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Please refer to item (6).

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—That does not apply. I am referring to a Government village where I am an inamdar and Government are collecting the land revenue. What are the measures that you are taking as regards to such lands? No mention is made of that here. That is why I said that my friends here are talking a lot of inconsistencies. About Sringeri which they have tackled so wisely, nicely and tactfully, I want to know whether reference has been made to it in this report?

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA Obviously he has not read it.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I thank you very much, Sir. I have sent in so many amendments and when they come up I shall speak again.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—With regard to what Sri Srinkantewar said I am giving this information. Out of 24,000 acres of land, it is not 5,000 but 15,000 acres are under cultivation.

Sri K. R. SREEKANTESWAR—Out of that how many acres are cultivable uncultivated lands?

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I shall give you.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು, (ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ)—ಈ ಮಸೂದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅದರ ಅಗತ್ಯ, ಪೂರ್ವೋತ್ತರ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಇನಾಂದಾರರು ಮತ್ತು ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನಾಂದಾರರು ತಮಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಖಾಸ್ ಜಮೀನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.)

ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಇನಾಂದಾರರು, ಇನಾಂದಾರರ ಸಂಘದವರು, ಜನಗಳು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೂರು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂದೂ ಒಂದೇ ಒಂದು. ಅದು ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು. ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿರಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ಅವರ ವಾದದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ ಅಷ್ಟೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತು. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ, ನಡವಳಿಕೆ, ಕ್ರಮ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಡಾ॥ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂಥಾ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ serious ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದೆ ಮತ್ತು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತೆರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ಈ ಮಸೂದೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸದಂತೆ ಮಾಡಿದರು. State within the State ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇದುವರೆಗೂ ಏನಾಗಿತ್ತು? ಇನಾಂಗಳು, ಜಹಗೀರಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ State within the State ಆಗಿದ್ದವು. ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇನಾಂ ಜಹಗೀರಿಗಳ ರೈತರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಆಶಯ.

ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಹಗೀರುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು?—ಇನಾಂದಾರರುಗಳು ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇನಾಂದಾರರುಗಳು ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯವೇ ನಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಂತೂ ಇನಾಂದಾರರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತರಿಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳಾಗಿದ್ದು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು: ಇದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳವರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಇನಾಂದಾರರುಗಳನ್ನು ನೀವೆಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ನಾವೆಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇನಾಂದಾರರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for lunch for half-an-hour.

The Assembly adjourned for lunch at Thirty-one Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirteen Minutes past Four of the Clock, Mr. Speaker (The Hon'ble Sri V. Venkatappa) in the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದುದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನಾಮ್ ಅಥವಾ ಜಹಗೀರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಬೇರೆಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತರಿಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಜನೋಪಯುಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಡಚಣೆಯಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುವುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು, ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಈ ಇನಾಂ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಮಸೂದೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲೋದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವನ್ನೂ ತತ್ವವನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿ

ಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದು ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಯ ವಿಚಾರ. ಆ ಜಹಗೀರಿ ಸಂಬಂಧ ಈ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾಧಿಸದೆ ಏನಾಯಿತು ಸನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಾದಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದಾದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾಡಿದ ವಾದಕ್ಕಾಗಲಿ ಹೋಲಿಸಿದ ಉಪಮಾನಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ದಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ಘನವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ - ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟ ವಾದಗಳು ಸಕಾರಣವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಶೃಂಗೇರಿಯ ಮಠ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದದ್ದು. ಶೃಂಗೇರಿಯ ಗುರುಗಳು ಪೂಜ್ಯರು. ಈ ಜಹಗೀರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕುವುದಾದರೆ ಆ ಮಠದ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಹತ್ವಕ್ಕೂ ಕುಂದು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಬಗೆಯ ವಾದವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಅದ್ವೈತ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತಕ್ಕೂ ಗ್ರಾಮಗಳ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ಗುರುಗಳೇ ಬೇಡವೆನ್ನಿ, ಮಠವನ್ನೇ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಉದ್ವೇಗವೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾತಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆ ಮಠಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜರು ಆಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಆಳಿದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಹಿಂದುಗಳಾಗಲಿ, ಮುಸ್ಲಿಮರಾಗಲಿ, ಈ ಜಹಗೀರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೇ ಹೊರತು ಯಾರೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಇಂತಹ ಜಹಗೀರಿಯನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇನಾಂದಾರರನ್ನೂ ಜೋಡಿದಾರರನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದೆ. ಆದರೂ ಇನಾಂದಾರರು ಮತ್ತು ಜೋಡಿದಾರರನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಲಧರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗಿರುವುದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಾಗಿದ್ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದೇಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಸೂದೆ ಎಲ್ಲ ಜಹಗೀರಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಂತೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜರು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ಇನಾಂ ಮತ್ತು ಜಹಗೀರಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಅದು ಜಹಗೀರಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟವರ ಉದ್ದೇಶವೇನಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಆ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಪೋನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆದಾಯವಿರಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ State within a State ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವಿರಲಿ ಎಂದು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಹಿಂದೆ ಈ ಜಹಗೀರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಂಗಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇನಾಂ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಮಠಗಳು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಿರುವ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಭೂ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಠದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಈ ಮಠದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಡಚಣೆಗಳುಂಟಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಾದರೂ ಇನಾಂತಿ ಅಥವಾ ಜಹಗೀರು ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥಾ ಮಠಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗ ಈ ಶಾಸನದಿಂದೇನೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಠದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದೇ ಶಿವಾಯಿ ಇನಾಂತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅದು ಬದಲಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಮಠದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅದು ನೇರವೇರಿಸಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಆ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಉಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಿಂದ ಆ ಮಠಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕುಂದಕ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅದರ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅದರ ಒಂದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯತೆಗಾಗಲಿ ಇದರಿಂದ ಕುಂದುಕ ಬರುತ್ತೆಂದರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.)

ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘನತೆ, ಗೌರವ ಅಥವಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಯಾರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಷ್ಟೆ. ಇಂದು ನಾವು ಯಾವ ಮಠಕ್ಕೆ ಈ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಮಾನ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಮಠ ಯಾವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಎಂಥದು ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಅದರ ಪವಿತ್ರಕರ್ತವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ್ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೆದಕದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಘನತೆಗೆ ಕುಂದುಕ, ಅಥವಾ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಶೃಂಗೇರಿ ಇನಾಂತಿಯ ಆಡಳಿತವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೆ, ಆ ಮಠದವರು ಈ ಆಡಳಿತವನ್ನು 1899ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ಇನಾಂತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಜಮೀನುಗಳ ಖಾತೆದಾರರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಒಂದು ವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೌದು, ಅದೂ ನಿಜ. ಆ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲಿಲವೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅವುಗಳ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಮ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಠಕ್ಕೇ ಸೇರಿರುತ್ತೆ. ಮಠದ ಒಬ್ಬ ಏಜಂಟರಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ವಸೂಲಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರೂ ಕೂಡ ಸುಖದಿಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ನಿಜವಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಬಂದು ಅವರ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ಅಂತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಎಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರೈತರುಗಳೂ ಸಹ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಬಾಗಾಯಿತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ತಮಗೂ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಠದವರು ಅಂಥಾ ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಡರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಆ ಮಠದವರ ಕೈಲಿದ್ದುದೇ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಹೀಗೆ ಇದು ಸ್ಟೇಟಿನೊಳಗೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಜೋಪಕಾರಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಮಠದವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಾಗಲೀ, ಬಾವಿ, ಅಸ್ಪತ್ರೆ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಕಂದಾಯ ಕವಳಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಆದರಲ್ಲೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೆ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರಬಾರದೆಂಬ ಒಂದು ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿಗಿರುವ ಈ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯದಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೋಯಿಸರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಾವಿರಿನ್ವಿ ಇಂಡಿವಿಸಿಬಿಲ್ (Indvisible) ಆಗಿರುತ್ತೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು State within a State ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಾವಿರಿನಿಟ್ಟಿ ಎಂಬುದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಾವಿರಿನ್ವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಸಾವಿರಿನ್ವಿ ಇಂಡಿವಿಸಿಬಲ್ ಆಗುವುದು. ಈ ದಿವಸ 'ಸ್ಟೇಟ್' ಎಂದರೆ ಜನತೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಾವಿರಿನಿಟಿಯಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೂ ಆ ಸಾವಿರಿನ್ವಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಠದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ತಪೋಬಲ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜ್ಯತೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಜಹಗೀರಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದಲ್ಲ. ಜಹಗೀರಿಗೆ 27 ಗ್ರಾಮಗಳ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ತಪೋಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮತಸಂಬಂಧವಾದ

ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾ ಮತ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಹಾಕ ಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಆಫ್‌ಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ದೊರೆಯಾಗಿದ್ದ ಅಮಾನುಲ್ಲರಿಗೆ ಆದ ಗತಿ ಆದೀತು ಎಂದು ವಾದವೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಇದು ಮತ ಸಂಬಂಧ ವಿಚಾರವಾಯಿತೇ ? ಈ ಬಗೆಯ ಉಪಮಾನ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ವಾದಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಇದು ಒಂದು ಲೌಕಿಕ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳ ತಕ್ಕದ್ದೆರ್ಲಾ ಇಷ್ಟೆ. ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ stateಗೇ ಸೇರುತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದರೆ ಜನತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೇರ ಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಘನತೆ, ಅವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಕಳಂಕಬರುತ್ತ ದೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಯಾವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಮಠದ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಇಂಥಾ ಯಾವ ಒಂದು ವಾದಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಿರಲೆಂದು ಸಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉದಾರದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ, ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳ ಪೈಕಿ ರೈತರ ಹಿಡು ವಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಜಮೀನು ಮಠದ ಖಾಸ್ ಜಮೀನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಏನೇನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಮಠಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಠಕ್ಕೇ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಇದ್ದಂತೆ ಆ ಮಠದ ಗುರು ಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ದಾಟಬೇಕಾದ ದೋಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡ ತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಅವರಿಗೇ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವು ದಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡೇ ಬಿಡಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದಾದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಎಂಬ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಉಗ್ರ ಗಾಮಿಗ ಳಾಗಿ ಹೋಗದೆ ಈ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಮಠದ ಕೀರ್ತಿಗೆ, ಗುರುಗಳ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕಳಂಕಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗಿರಿಯ ಭೂ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಆ ಮಠಕ್ಕರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಥವರು ನಾಸ್ತಿಕರೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳದಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಂದೂ ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಯಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಳು ಹಿಂದೂಮತದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ಇತರೇ ಮತಗಳವರಿಗೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಮುಸಲ್ಮಾನ ರಾಗಲೀ, ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗಲೀ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮತಾಭಿಮಾನ ವೆಂಬುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ನಾಸ್ತಿಕರಾದಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಾ ಯಾರೂ ಇರಲಾರರು. ನಾನೇ ನೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಶ್ರೀಮಠದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸೂರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಉಚಿತವಾದವುಗಳೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿರುವುದು ಕೆಲವು ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳಿಗೆ ಕಿಡಿಸಿ ದಿರಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಎರಡಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಮ ದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆರ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವರ ಮನ ನೋಯಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನನೋಯುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲವರು ಹಠಭಾವ ನೆಯಿಂದ ವಾದಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಡೆಯುವುದು ಯುಕ್ತ ವಾದದ್ದು. ಈ ದಿವಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬು ದನ್ನು ಸರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ ಯಾರ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲೂ ಕುಂದುಕಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ವಾದಕ್ಕೆ ವಾದ ಹೂಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವರು ಈ ಮಠ ಒಂದು 'ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಕ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್' ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಪದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿದರೋ ನನಗಂತೂ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗದು. ಇದು ಕೇವಲ ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ ವಾದ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಅನಗತ್ಯವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೆರ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಉಚಿತವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಂತೂ ಎಂದಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಅದು ಒಂದು ನ್ಯಾಷ ನಲ್ ಇಕ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ಲಲ್ಲ. ಆ ಇಕ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎರ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ, ಎರ್ಲಾ ಮತೀಯರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳು ಇಂದು ಎಲ್ಲ ಮತೀಯರಿಗೂ ದೊರೆಯು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೀ ಜನತೆಯ ಕೇವಲ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಭಾಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯು ತ್ತದೆ.

ಈಹೊತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಠಗಳಿಗೆ ಅಗೌರವ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆ ಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರಿಗೆ ಎರ್ಲಾ ಗೌರವವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ—ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಕ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಚೆಕ್ನಿಕಲ್ಲಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ—ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇದೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರಿರಬಹುದು. ಅನೇಕರು ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಫಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿರೂ ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವಯುತವಾದ ಇಕ್ಸ್‌ಟಿ ಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಕ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾದ ವಿವಾದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು)

ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರವರು.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅಂದರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಮತ, ಕೋಮು, ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾದ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ, ಹರಿಜನರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಷನರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಜೋಯಿಸರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಾದಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಯಾವುದು, ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಒಂದೇ ತರದ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಗಂಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುಂತಾದವರು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಏಷ್ಟೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸಂಥವಾದದಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಅಂಗೀಕಾರ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಾದರೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯು ತಲೆಬಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಖಾಸ್ ಜಮೀನು ವಿಚಾರ. ಅಂದರೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನಿರಬೇಕು, ಯಾವ ಜಮೀನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾರ್ಯಾರು ಖಾಯಮ್ಮಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಜಮೀನು ಇನಾಂದಾರನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಂತವಾಗಿಯೋ ಆಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೋ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅಂಥಾ ಇನಾಂದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ರೈತರೂ ಮಾಡದೆ, ಜಮೀಂದಾರರೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಜಮೀನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ತಾವೇ ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆಳುಮುಖಾಂತರವೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗುತ್ತಿಗೆ ವಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು, ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು, ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಎಂಬುದೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನಾಂದಾರರ ಹೆಂಕಿ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ರೈತರು ಜಮೀನನ್ನು ಖಬೀಂಚೆನೆಂಟ್ ಆಗಿ, ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಚೆನೆಂಟ್ ಆಗಿ ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದು ಏನಾ ಉಳಿದ ಜಮೀನು ಅಂದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಅಥವ ವಾರಕ್ಕೆಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲ ಇನಾಂದಾರರಿಗೇ ಸೇರಬೇಕು. ಅವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೇ ಖಾತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಯಾರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೆಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವ ಕಡೆ ಖಬೀಂ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಯಾರೆಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಿರುವವರು ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅಟ್‌ವಿಲ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಜೋಡಿದಾರರು ಅಥವಾ ಇನಾದಾರರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೋ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೋ ವಾರ ಅಥವ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರು. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯ. ಅಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಇನಾಂದಾರರ ಖಾಸ್ ಜಮೀನೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೂ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅಟ್‌ವಿಲ್ ಆಗಿ ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಂಥ ಜಮೀನೆಲ್ಲ ಇನಾಂದಾರರ ಖಾಸ್ ಜಮೀನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಅಂಥ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಉದ್ದೇಶವೇ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಾಗಿದ್ದರೂ ಖಬೀಂ ಅಥವ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಇರುವ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅತಂತ್ರರಾಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮ. ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ತೋಪು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಕೆರೆ, ಆಂಗಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಸೇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಇನಾಂದಾರರರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಖಾಸ್ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಇನಾಂದಾರರು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನನ್ನೂ ಸಾಗುಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವರ ಗತಿಯೇ ನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಂಥಾ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ಜಮೀನು ಅಂದರೆ 5 ಎಕರೆ ತರಿ, ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು, ಅಷ್ಟನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆಮಾಡಬೇಕು

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆಡೆಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗು ಸಾಲುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ವಿರುವ ಕೆಲವರಿಗೆ 15ರಷ್ಟು, ಕಡಮೆಯಿರುವವರಿಗೆ 20ರಷ್ಟು ಹೀಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಸೂಚಿತ ವಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಭಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇನಾಂದಾರರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರ ಗಮನದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರ ಗಮನದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ತ ಹಕ್ಕು ಗಳನ್ನೂ, ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಲಂಕಷ ವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಈ ಮಸೂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದು ಪಡಿಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ತೊಂದರೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ವಾದವಿವಾದವನ್ನು ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಅನ ವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ, ಪರಸ್ಪರ ಆರೋಪಣೆಮಾಡದೆ ತತ್ವ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಮಾತು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬಾರದು, ಒಂದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರ ಬೇಕು, ಒಂದೇ ಬೀಗದ ಕೈ ಇರಬೇಕು, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಬೇಕು, ಇನ್ನಾ ರಿಗೂ ಕೂಡದು ಎಂಬುದೇ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಭೂತತತ್ವ. ಈ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಲೋಪಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಿಕರು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ಓಗೆಯ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸೂಚಿಸಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*Janab **SYED ABDUR RAHMAN** (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).—Sir, this is a very important piece of legislation which has been placed before this House for consideration. As is evident, the step that has been contemplated by the Select Committee has been engaging the attention of all the legislators in Mysore State for over two decades and it is as a result of a resolution which was passed on the floor of the House years ago that a Committee was constituted for the purpose of drafting a measure such as this and it is as a result of that agitation the Select Committee has given its opinion with regard to the Bill that was presented before the House by the Government. In the first instance, let me offer my heartfelt felicitations and congratulations to the Government for having placed such a piece of legislation before this House, and to the Hon'ble Minister in particular.

When we passed a resolution of this nature in the last Legislative Assembly we had in our mind the abolition of all the inam villages in Mysore State and when we did so, we did not speak with any amount of reservation whatever. But I feel that when we expressed those views, I had a doubt in my mind whether we had not excluded religious institutions which have been the subject matter of discussion before this House to-day.

Undoubtedly, this is a measure which is in keeping with the needs of the times. The country has witnessed lots of such changes in India. The first step that was taken in this direction by the Government of India was to do away with all the zamindari systems and to give them compensation. Several such measures have been adopted by the Government of India ever since the dawn of independence. We have seen how some of the zamindars in Patna and Bihar protested against such a measure, and having got a judgment from the Supreme Court that this was a matter of fundamental rights, the matter came up before the Parliament of India. The Parliament of India amended the measure and afterwards it was held that it was quite in accordance with the provisions of the Constitution. It is but certainly right that this piece of legislation has been brought before the House. But I have some doubts I would like to have

(JANAB SYED ABDUR RAHMAN)

some clarification in respect of them. With regard to Sringeri Mutt, certain concessions have been given and I feel that it is but right that some concessions should have been given. If we concede the principle of giving up religious inams, then Sringeri will come within the purview of such a decision and if concession is granted to Sringeri Mutt, then certainly we will have to consider whether other religious institutions in the State are not also entitled to similar concessions. Clause 21 contemplates that all religious, charitable and educational institutions come within the purview of this Bill. If so, may I know how many such charitable, educational and religious institutions are there apart from Sringeri Mutt? That is also a point regarding which I would like to have some clarification.

There are several other service inams: for example mosque, temple or church for that matter. If any such institution has got certain acres of land granted for purposes of administration and carrying on the service connected thereto, I want to know whether Government contemplate taking action with regard to such inams also, whether clause 21 covers such service inams too. I think that clause 21 in this Bill does not contemplate doing away with such service inams. These inams comprise of a very small area of the land in the State and I feel certain that they do not come within the purview of this Bill.

Apart from this, I would like to know also that when you vest these rights in the Government, how is the collection of assessment to be administered? Will these inams be administered by Government or will you leave them to the inamdars themselves to carry on the administration? For example, take a mosque; about 30 or 40 acres are given for the purpose of its administration. I take for instance the Darga in Ajmir. In Ajmir nearly two years ago the Government of India considered the question of taking over some of the administrative aspects of the particular Darga. The question came up whether the revenues of that particular Darga should be administered by a committee appointed for the purpose or whether the Government should have a voice in it. After a protest was registered by the Members of the Committee relating to the Darga, the Government of India came to the conclusion that this was a sphere in which they should not interfere and they thought fit to have a committee appointed for carrying on the administration of the particular Darga. Administration of the funds collected is being carried on by the committee constituted for the very purpose without any interference on the part of Government.

Where it is a charitable institution, a religious institution, whether some such thing for the administration of the religious institutions would be adopted or will these religious institutions be completely left free, is a thing on which we would like to be enlightened. The legislation is certainly to be welcomed. We ourselves are the sponsors of this Bill, we ourselves advocated that some such legislation should come, and it is in response to that this legislation has come for the consideration of this Hon'ble House. I give my wholehearted support to this Bill.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂಡೀಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).— ಸ್ವಾಮಿಯಾ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯ ವೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈಗ 4-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಮಾಚಲದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯೆದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾತತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಪೈಕಿ ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶೃಂಗೇರಿ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರು ಜಹಗೀರಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳು

ಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸ ಬೇಕು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಂಥ 7 ವಿಷಯಗಳ ಪೈಕಿ, ಈ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ತಮ್ಮ ಆಖೈರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೆಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗ ಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ಒಂದು ಘಟ್ಟ. ಇದಾದನಂತರ ಈ ಸಭೆಯು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವಾಗ ಶೃಂಗೇರಿ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರು ಜಹಗೀರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈಗ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗಿದೆ.

ಈಗ ಇದರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇದನ್ನನು ಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಿಗೆ ಜವಾಬಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಇರ ಕೂಡದು, ಅದು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಸಭೆಯ ವರ ಉಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ agitation ಬಂದಂತೆಯೇ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ನೋಡಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕರು (Leader) ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು/ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಗಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಜಮೀನ್ದಾರರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೋ ಒಂದು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ನಾವಿಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ; ಅದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡು ವುದು ನ್ಯಾಯವೇ, ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಖಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಲಾಭಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ವಾದ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊರಗಡೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಆ ರೀತಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಉದಾರವಾಗಿ ಇನಾಂದಾರರುಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನುಸರಿಸದೆ ನ್ಯಾಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ fundamental rights ಏನಿದೆ,—ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಹಳ ದಿವ ಸಗಳಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈಗ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ 'ಖಾಸ್' ಜಮೀನುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಇನಾಂದಾರನ ಕೈಕೆಳಗಿನ ರೈತನೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಣ್ಣ ಇನಾಂದಾರರ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿದವನೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇ ಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಖಚಿತಾಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆಯೂ ನಾನು ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುವವ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ಫಲವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವು ದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಇದಾದ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಷಯ ಈಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ; ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಈಗ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಅನೇಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸೂಚಿತವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಮಠಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಠದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ. ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ, ಅದರ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಅದರೂ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನ ವಿದೆ. ಕೆಲವರು, ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಠ ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸೇರು ತ್ತದೆ, ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಠ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಂಬ ಪದ ಇದಕ್ಕನ್ವಯಿ

(ಶ್ರಿ ಎ. ಜಿ. ಬಂಡೀಗೌಡರು)

ಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಮಠ ಅದ್ವೈತ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಂತೋಷ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೀರಲಿ! ಇದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಮಠವಾಗಲೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗಲೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆಗಲೆಂದು ಆಶಿಸಿ ಈ ಮಠದ ಮೇಲೆ ನನಗಿರುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ಭಕ್ತಿಗೆ ಕುಂದು ಬಾರದಂತೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠವನ್ನು ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈ ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ಷರೀಫ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಇನಾಮ್ ಇದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸ್ನೇಹಿತರು ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನೇ ನಾವು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಡೋಣ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಗಿರುವ ಇನಾಮ್‌ಗೂ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕಿರುವ ಇನಾಮ್‌ಗೂ ಹೋಲಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಿರುವಷ್ಟೆ ಇನಾಮ್ ಇದಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೋಲಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಮತ್ತು ಗೌರವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿಗಿರುವ ಗೌರವ ನಮ್ಮ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಆದರೆ ಇದೂ ಒಂದು ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್ ಸಿಟಿ ಎಂದು ಇನಾಂ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಠಕ್ಕಿರುವ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿರುವ ಹಟ್ಟುವಳಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಿಗಿರುವ ಗೌರವ. ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಅದ್ವೈತ ತತ್ವವನ್ನು ಬೀರುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಈ ಮನೂದೆಯಿಂದ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು. ನಾವು ಇದರ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಠ ಬೀರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಈ ಮನೂದಾಕಾನೂನಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಮಠದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂದರೆ, ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ, ಖಾನಗೀ ಜಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ, ಅನೇಕ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳೂ ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 47 ಇನಾಮ್ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಈ ಮನೂದೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಸ್ಥಾನ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರೈತರು, ಇಬ್ಬರೇ ಇರಬೇಕು; ಇವರ ಮಧ್ಯೆಯಾರೂ ಬರಬಾರದೆಂಬುದು ಇದರ ತತ್ವ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಇನಾಮ್ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಮನೂದೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಾಗ ಈ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರುಗಳೇ ಆ ಜಮಾನುಗಳನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ, ಆ ರೈತರಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಕಿಯರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಇನಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ superior holder and inferior holder ಎಂಬುದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಈ ಮನೂದೆಯ 33ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸುಪೀರಿಯರ್ ಮತ್ತು ಇಫೀರಿಯರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳೆನ್ನುವುದು ಈ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ! ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ರೈತರೂ ಜಮಾನನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇನಾಮ್‌ದಾರರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಸುಪೀರಿಯರ್ (superior) ಮತ್ತು ಇಫೀರಿಯರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳೆನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಜಹಗೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಈ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಖಾಸ್ ಜಮಾನು, ಸುಮಾರು 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೇ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ 41 ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಿ, ಇದಕ್ಕಿರುವ ಗೌರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಆ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸುಪೀರಿಯರ್ ಹೋಲ್ಡರ್, ಇಫೀರಿಯರ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಎಂಬುದು ಹೋಗಬೇಕು, ಜಹಗೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಈ 97 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಖಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಬಿಲ್ಲನ ತತ್ವ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಈ ಮನೂದೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಠದ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ನನಗೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ರೈತರ ಕಡೆ, ಗೇಣಿದಾರರ ಕಡೆ, ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದರೆ

ಹಾಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬಿಲ್ಲು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು —ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಗುರುತ್ವದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಏದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು.—ಈಗ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಕಲೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನಾಮ್‌ರದ್ದಾಗುವುದು ಈ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಧ್ಯಸ್ತಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮಠದ ಗೌರವ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಬೇಕು ಈಗ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ 47 ಗ್ರಾಮಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮಠಕ್ಕೆ ರೈತರು ಕೊಡುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಿಕ್ಕ ಇನಾಮ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ 15 ವರ್ಷದ ಸರಾಸರಿ ವರಮಾನದ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅರಣ್ಯ 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟಿದೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧದ ಮರಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಾನೂನಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಮಠಕ್ಕೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದೇ ಎಂಬ ವಾದವೂ ಬಂತು. ಇದು ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಮಠ; ಈ ರೀತಿಯು ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member yields, I would like to bring to his notice that only one member submitted a dissenting note on the land revenue reforms, *i.e.*, Sri Venkataranga Iyengar. He says :

"...Both the Jahgirs are under Government management. The Sringeri Jahgir is a religious Inam and so long as the income realized from the Jahgir is assured for the Mutt to carry on its religious and charitable activities, there is nothing to be said."

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು.—ಎಲ್ಲರೂ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ಇನಾಂತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಎಲ್ಲೋ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು (ಹಣ್ಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು).—ಬಹುಶಃ ಅವರೂ ಆ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು.—ಈಗ ನಾನಿನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಎರಡು ಹೊಸ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎರಡು ಆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಭಾರತೀ ಆಕ್ಟ್, ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜಘಾಟ್ ಆಕ್ಟ್. ಈ ವಿಶ್ವಭಾರತೀ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಘಾಟ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಂಕ್ಟಿಟಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 5-6 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯದಿಂದ ಆರೀತಿ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಟಿನ ರೀತ್ಯಾ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ಆಕ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆ ವಿಶ್ವಭಾರತೀ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮನನೋಯದಂತೆ ಅವರ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅಥವಾ ಆಯಾಯ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ನಾವಾ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೋ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಂತೂ ಕಾಲ ದೇಶಾನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಮಠಗಳ ಒಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ರೀತ್ಯಾ ಏನೇನು ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿದ್ದವೋ ಇಂದು ಆ ಘನತೆಗೌರವಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಠಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆ 47 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆ 47 ಗ್ರಾಮದ ರೈತರುಗಳಾದರೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವೇನು ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು 2,000ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳುಂಟಾಗುವಂಥ ಸದವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ 47 ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರು 'ನಮಗೇಕೆ ತಾವು ಈ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಡಲಲ್ಲ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜವಾಬೇನು? ಅಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇಸಮನಾದ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಸಬೇಕು. ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಟ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಆ ಮಠದ ಒಂದು ಸ್ಪಿರಿಚ್ಯುಯರ್ ಇಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಅಥವ ಅದರ ಘನತೆಗೌರವಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕಳಂಕವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾವಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನಾಂ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಶತಮಾನವಾಯಿತು. ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದ್ದು.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲ)

ಆದರೆ ಅಂಥಾ ವಿರೋಧಭಾವನೆಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ಭಾವನೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಒಬ್ಬರು ಎದ್ದುನಿಂತರೆ ಅವರು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇದನ್ನೇ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಊಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾವನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ನಮ್ಮ ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಅಲ್ಲ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನೂ ಸಹ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ತೊಂದರೆಗಳು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಈಗ ಅಂಥಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಹಾಗಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಘಟ್ಟ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರುಗಳು ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

ಸಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಖಾಸ್ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವ ಅವರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬದುಕನ್ನು ಆಳುಕಾಳುಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೇಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಾಗ 5 ಎಕರೆ ತರಿ, 10 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು; 5 ಎಕರೆ ಗಳಲ್ಲೇ ತೋಟದ ಜಮೀನೂ ಸೇರಿಕ್ಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಖಾಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಈ ರೀತಿ ಏನೆಂದರೆ—ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೂ, ಅಂದರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತರಿ, ಖುಷ್ಕಿ, ಬಾಗಾಯತು ಜಮೀನುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಆರೀತಿ ಜೋಡಿ ಜಹಗೀರು ಮತ್ತು ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೇವಲ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇನಾಂದಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಂಥಾ ಇನಾಂದಾರರುಗಳೇ ಹಾಲಿ ಜೀವಂತರಾಗಿಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಅವರ ವಂಶದವರು ಅದರ ಆಧಾರವಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ನಾವು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ರೈತರು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಜೆನೆರೆಸಿ ಆಕ್ಟಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಗೇಣೀದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅತನಿಗೆ ಅನೇಕ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಇನಾಂದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ?

ಈಗ ಒಂದೇಸಮನೆ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತು, ಈರೀತಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಮೊನ್ನೆ ಚೆನೆಸ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಾಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನೂರು ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಹಿಡುವಳಿದಾರ ತಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ಅತನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು, ಅರ್ಧ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ಇದೇರೀತಿ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಇನಾಂದಾರರು ಸ್ವಂತ ಜಮೀನನ್ನು ವಾರ ಅಥವ ಗುತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೇ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದೇನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ 50 ಅಥವಾ 70 ಎಕರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈಸಭೆ ಅದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಪರಮಾವಧಿ ಪ್ರಮಾಣ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಹಳಜನ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಏನೋ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದ ಹೇಳಿದರೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು 8ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನಾಂದಾರರು 1948ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಆಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ವಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದರೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅವನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ವನಮಹೋತ್ಸವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು 1948 ರಿಂದೀಚೆಗೆ. ಕೆಲವರು ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ, 1948 ರಿಂದ ಈರೀತಿ ಮರ

ಹಾಕಿರುವವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದಿರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು 3 ದಿವಸ ನೀರು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಆ ಗಿಡಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ವನಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಿಡಗಳು ಹಾಕಿರುವುದು ಬೆಳೆದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನಿರಾಶೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಂಧದಮರ ಬಗ್ಗೆರೆ ಬಿಡಬೇಕು, ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದಿದೆ. ಒಂದುಕಡೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ: 8ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಕ್ಯಾಷ್ಯುರಿನ, ಸೌದೆಮರ, ಸಾಗುವಾನಿ ಇಂಥವುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಸಿಕ್ ಇಕ್ಕಂ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆ ದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಂದರೆ ಏನು? ಕ್ಯಾಷ್ಯುರಿನ, ಸೌದೆಮರ, ಟಿಂಬರ್‌ಗೆ ಲಾಯಕ್ಕಾದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೆಂಥ ಗಿಡಗಳಿದ್ದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ? ಕುರುಚಲುಗಿಡ ಇರುವುದು ಫಾರೆಸ್ಟೆ? ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಸಿಕ್ ಇಕ್ಕಂ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 25ರಷ್ಟು, ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ 20ರಷ್ಟು, ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ 15ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, 60 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಇನಾಮುಗಳು ಮೂಲಪುರುಷನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿವೆ. ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಇನಾಂದಾರಿಗೇನೋ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ಅದರೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯೂ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಡಮೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು 1940ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಒಂದು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 600 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದು ಕಂದಾಯದ ಹರಾಜಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದವನು 250 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲ ವ್ಯತ್ತಿದಾರರು 350 ರೂಪಾಯಿ ಆತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಸೇರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಅವನು ಹರಾಜುಮಾಡಿಸಿ ಆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೋಡಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ. ನಾವು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿದರೆ 25ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 25 ಸಾವಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬಳಿ ಮರವ ಬೆಳೆಯಿಂದಲೇ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಬಂದಿದೆ. ಗೊಬ್ಬಳಿ ಮರದಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆದಾಯ ಬಂದಿರುವಾಗ ಅಂಥವನಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಷ್ಟೇ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು 1940ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಖಾವುಪುಸ್ತಿರೀದಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇನಾಂದಾರರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲೋಕವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಎಂಟು ಹತ್ತು ಜನ ಹಕ್ಕುದಾರರಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಷ್ಟ. ಅವರ ವೈಷಮ್ಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕೆಲವರು ಕಡಮೆಬೆಲೆಗೆ ಯಾರಿಗೋ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲಿದೆ. ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಚೆನ್ಯೂರನ್ನು ಖಜೀಂ ಚೆನೆಂಟಿಗೆ, ಖಾಯಂದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಕ್ಯಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಚೆನೆಂಟಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬಂದರೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಅಪೆಲೇಟ್ ಅಥಾರಿಟಿಯಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲಿಟಿಗೇಷ್ಷ ಖಂಡಿತ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಬರೀ ಒಂದು ಸಾವಿರದಮೇಲೆ ಇದ್ದರೆ 30ರಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು ಕೆಲವು ಇಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ 1940ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡರೆ 12 ಸಾವಿರ ಈಗ 5 ಸಾವಿರ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ 49-50ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ (4) ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ (ಡಿ) ನಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇನಾಂದಾರರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. 49ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರವ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಬಾಕಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಬಾಕಿಯದೆಲ್ಲಾ ಮಾಫೀಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಫೀ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿ. ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಬಾಕಿ ಕೊಡಿಸಿ. ಬಾಕಿಯದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲ, 6 ವರ್ಷ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆ ಈ ರೀತಿ ಮುಷ್ತಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಸಭೆಯವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಠದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಮಠದ ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಕಮ್ಮಿಮಾಡಬೇಕೆಂ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು)

ದಾಗಲೀ, ಕುಂದಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗಲೀ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಅಥವಾ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಮಹಾಶಯರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸರ್ವರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ (4)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಇನಾಂದಾರರ ಗ್ರಾಮವೇ ಆಗಲೀ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಬರಿಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. 21ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ: ಇಷ್ಟೇಸ್ವಾಮಿ. ದಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರೊತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಶಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವುದು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವೋ ಅವಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಘನತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಇವು ಆಯಾಯ ತತ್ವಗಳ ಶಕ್ತಿಯಮೇಲೆ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಮಠ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ಇದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ್ದು. 1200ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶೃಂಗೇರಿಯಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ—ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಇದ್ದು, ಇಂಥಾ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಹೋಗಿ ನೆಲಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಜನಸಂಪರ್ಕ ಏಲ್ಲಿದ ಅಂಥ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೇ ಏನಾ ಜಹಗೀರಿ ಸಂಪಾದಿನಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜಹಗೀರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಗೌರವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದೇನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕುಂದಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದು ದಂಡ, ಕಮಂಡಲ, ಕಾವೀವಸ್ತ್ರ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಪರ್ಕ ಹಿಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವ್ಯವಹಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ. ಅವರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದೇ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ವತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮತಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದ್ವೈತ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಜನರೇ ನಿವೇದನೆಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರೇನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಈಗ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ. ಏನಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ರಿಟೈರ್ ಆಗಿಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಬಿಟ್ಟರೆ 'ಏನಪ್ಪಾ ಹಳೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು' ಎಂದು ಜನ ಉದಾಸೀನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಚಾರ್ಯರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅವರ ಭಾವನೆ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮನೋಭಾವ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ "ಏನಪ್ಪಾ ಇಂಥಾ ಹಳೆಯ ಮಠದ ಜಹಗಿರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು, ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಾದನಿರಣಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಭೂನುಧಾರಣೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕೇ ಏನಾಃ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಠ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾಯಿತಿ ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ ಎಂಬುದು ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಹಳ ವಿಶಾಲಮನೋಭಾವದಿಂದ ಬಾಕಿ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಅನೇಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಅಲ್ಲ ಏನಾಗಿದೆ? ಅಷ್ಟು ಸ್ವತ್ತನ್ನೂ ಮಠಕ್ಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಮಠದವರಿಗೇ ಇರಲಿ, ಅವರೇ ಹಿಂದಿದ್ದಂತೆ ಅಮಲ್ದಾರರೊಬ್ಬರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಸೂಲುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಾದ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಬೇಡ, ನಾವೇ ಅಲ್ಲಿನ ವಸೂಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಠದವರ ಖರ್ಚಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಎಂದು. ಅಂದರೆ, Superior Holder ಎನ್ನುವುದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮಠದ ಜಹಗೀರಿಯಿದೆಯೆಂದು ನಾವಕಾವಾಸ್ತೆ ಗಾದರೂ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಕು; ಖಾಸ್ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಅವರೇ ಬೇಕಾದರೂ ಮ್ಯಾನೇಜುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ; ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಸಮನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲನಖಾಸ್ ಜಮೀನುಗಳ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ, ಬಾಕಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ; ಈಗ 10-6 ವರ್ಷಗಳೆಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಿನ ಕಾನೂನು ನಿರುವುದು ರೈತನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ; ಅವನಿಗೊಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ.

Janab MOHAMED HANIEF. (Bangalore—Muslim).—Is it your view with regard to inam villages other than of Sringeri?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Shall I take it that you are agreeable for removing the superior holdership?

Mr. SPEAKER.—Yes, he is agreeable.

Sri S. RANGARAMIAH.—I put forward two views. I do not want to commit myself.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We would like to know your definite opinion.

Sri S. RANGARAMIAH.—I will give my definite opinion at the proper time. (laughter)

ನಾನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಬೇರೆ ಆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ಇನಾಂ ಬಿಲ್ ಜೊತೆಗೇ ಸೇರಿಸಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಠದ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೂ ಸುಗಮವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೇ ಏನಾ, ಶ್ರೀ ಮಠದವರು ಏನೋ ದರ್ಬಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ Sovereign Rights ಕೊಡಬೇಕೆಂದಾಗಲೀ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(**Sri M. GOVINDA REDDY** rose).

Mr. SPEAKER.—I hope the Hon'ble Member's speech will be short and sweet.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District-General).—Always short.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—No, Sir, he is the tallest man here. (Laughter).

Sri M. GOVINDA REDDY.—But my speech will be short.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಈ ಇನಾಂಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲರುವ ಮೂರೋದ್ದೇಶವೇ ನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವಿರುವವರು ಯಾರೂ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದವರ ನೀತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈನರಿನವರ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಕಾರವೂ ನಾವು ನಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನ 82ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರೀತ್ಯಾ, 'ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲರುವ ಸಂಪತ್ತೆಲ್ಲಾ ಇಡೀ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು; ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿತಕ್ಕವನಿಗೂ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ನಡುವೆ Intermediary ಯಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಲೀ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಲೀ ಇರಕೂಡದೆಂಬುದು' ಅವರಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಮೂಲಕ ಮಸೂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೇ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವ ವಾದ ಎದ್ದುನಿಂತಿದೆ. ಅದೇ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ. ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಠದಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೂಲೋದ್ದೇಶಕ್ಕೇ ಭಂಗ ತರುವಂಥಾದ್ದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ಏನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಅದು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಕೂಡದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಜಹಗೀರಿ ವಿಷಯ; ಸುಮಾರು 47,500 ಎಕರೆ ಜಮೀನುಳ್ಳದ್ದು, 47 ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರ ಜವಾನಿಗೆ, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾಯಿತಿಕೊಡುವುದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೂರೋದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು, ಈ ವಾದ ಯಾವಾಗ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಈ ಸಭೆ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವಾಗ, ಇದರ ಮೂರೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಾ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮೂರೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ ಮೇರೆ, ಇಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ನಡೆವಳಿಕೆಗೂ ಕ್ರಮವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

(SRI M. GOVINDA REDDY)

ಅಲ್ಲದ್ದೆ, ಈಗ, ವಾದಪ್ರತಿವಾದ ! ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೆ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜರಾಗಿದ್ದ ಜಸ್ಟಿಸ್ ನಾಗೇಶ್ವರಯ್ಯರವರೂ, ಮಾಜಿ ಕೌನ್ಸಿಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ರಾಮನಾರ್ಥಿರವರೂ ಬಾದ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಶೃಂಗೇರಿಯೂ ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು, ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ, ಆರ್ಷೇಯವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರ, ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ವಾದವೆಲ್ಲಾ ಆದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದೆವು. 'ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಭೂಮಿ ಉಳುವವನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಠವಿದೆ. ಮಠಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನಮಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆವರಿಗಿಂತಲೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮುಂಪೆ ಕೆಲವು ಆ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರೇ ಇಟ್ಟರು. ಆ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನೂ ಅವರ ಶ್ರದ್ಧಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ದೂರ ನಾವು ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿದೆವು. "ಇತರ ಇನಾಂದಾರರುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನೇ ಈ ಮಠಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಕೂಡದು" ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಮುಂದಿಟ್ಟ ವಾದವನ್ನೇ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವೂ ಇದೆ, ಪ್ರಾಚೀನತೆಯೂ ಇದೆ. ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತವನ್ನೊಪ್ಪುವವರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಠವನ್ನೂ ಗುರುಗಳನ್ನೂ ಗೌರವದಿಂದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆಮಾಡುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಮಠವನ್ನೂ ಬದಿಗಾಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಗಾಮಿಯಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದೆಂದೂ, ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅಪಾಯಾರ್ಥಾಗೆ ಆದ ಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಠದ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಬೀಗ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಠದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವ ವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಡೋಣ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಮತಕ್ಕೇ ಸೇರಿಬ್ಬಾಗಿ ಆದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು, ಇತರ ಏಧವಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಮಾಡಿ ಜನರ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದು ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೇನಾದರೂ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾದರೆ ಆಗ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಈ ಮಠ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಇದರ ಈ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ವಾದದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರಿಸಿದರೆ, ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿದರೆ, ಈ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದರೆ ಈ ಮಠಕ್ಕೇ ನಾವು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ವಾದ ಮಾಡುವವರಿಂದಲೇ ಈ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಹೇ ಕ್ಷೇಪಟ್ಟಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಮಠದವರ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಮತ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ವಿಚಾರವೇ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ, ಆ ಮಠಕ್ಕೆ ಇನಾಂ ಆಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸದೇಯಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮಠಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಠದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಠಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಮಾನ ಈಗ ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಮುಂದೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನನ್ನೂ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಠದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಠದ ರೈತರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದ ರೈತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಮಠಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಈ ವಾದವನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿ, ಆದರೆ ಜಹಗೀರಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ರದ್ದುಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ವಾದ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು sentiment ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಜಹಗೀರಿರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಠದ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೈತರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಯಜಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಅಧಿ

ಕಾರವಿರಬೇಕೆಂದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವು ದಾದರೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಮಠಕ್ಕಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ–ರೈತರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ–ನೆರ ವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮಠದ ರೈತರಾಗು ತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದ ರೈತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಮಠದ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಯಾಜಮಾನ್ಯ ಮಠ ಕ್ಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಠದವರು ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟುನಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಠದ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಮಠಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಹಗೀರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಯಾವ ಹಕ್ಕುಗಳಿದ್ದವೋ, ferry rights ವಗೈರೆ ಅದರ ವರಮಾನ, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ರಾಸುಮುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಠದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿರುವ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟುಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಮೇಲಿರುವ ಯಾಜಮಾನ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಕೂಡ ನಮಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಬಾರದು. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಳಿದು ಜನರಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ, ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೂ ಮಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಮಠ ಧಾರ್ಮಿಕರಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೋ ಆಗ ಮಠದ ಕೀರ್ತಿಗೌರವ ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಅಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಂದ ನೂರಾರು ಕಾಗದಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ರೈತ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ, ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಕರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಅವರಿಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಠಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಠದ ರೈತರನ್ನು ಕೈಕೆಳ ಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಠದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲವಿವೆ; ಗಾಂಧಿ ಸಮಾಧಿ, ವಿಶ್ವಭಾರತಿ, ವ್ಯಾಟಿಕಾನ್‌ಸಿಟಿ ಇವೆ, ಅವುಗಳಂತೆ ಇದರಂತೆ ಏಕಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಮಠವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗ ಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು, ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಂಡನ್ನುಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಒಪ್ಪ ಬಹುದು. ವಿಶ್ವಭಾರತಿಯಾಗಲಿ ಗಾಂಧಿ ಸಮಾಧಿ ಯಾಗಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಯಾಜಮಾನ್ಯನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ದಕ್ಷತೆ ಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಧನಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಹಾಯವಾಗು ವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಹಾಗೆಯೇ ಶೃಂಗೇರಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ, ಅದರ ಸತ್ಪರಿಣಾಮ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗೂ ಹರಡಿ ಜನತೆಗೆಲ್ಲಾ ಮುಟ್ಟಲಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರನೀಡಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ರೈತರ ಮೇಲಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಯಾಜಮಾನ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಬೇರೆ ಕಾನೂನುಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡು ವುದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅದು ನಲ್ಲ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ—ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧ ವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡ ಬೇಕು. ಈ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ವರದಿ ಮಠದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವಂತೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—To-morrow we will take up the Planning Commission Report. Further discussion on the Inam Villages (Inam Tenure Abolition) Bill will be resumed afterwards.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—To-morrow we shall ascertain the opinion of the House whether we should continue this session for another three or four days which may be required for the purpose of piloting this Inam Tenure Abolition Bill or whether we should adjourn it and meet in the first week of December. I am ascertaining the views of members to-morrow. So please think over it. There are some friends who say: "We have stayed far too long. We have not come prepared for it." There are others who say: "We will be in the thick of election campaign" and so on. There are yet others who say: "We would like to have a brief respite even during the election campaign." So the matter is to be thought over. In the meantime we

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA) shall consider ourselves what best we should do.

Mr. SPEAKER.—The House will now stand adjourned to meet to-morrow at One of the Clock.

The Assembly adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday the 9th November 1951.

WD 1046—GPB—500—2-5-52